



STICHTING GEBOUWD ERFGOED SURINAME

DOCUMENTATIE HISTORISCHE GRAVEN VAN PLANTAGE BELLEVUE

D.D. 19 MEI 2022



23 mei 2022

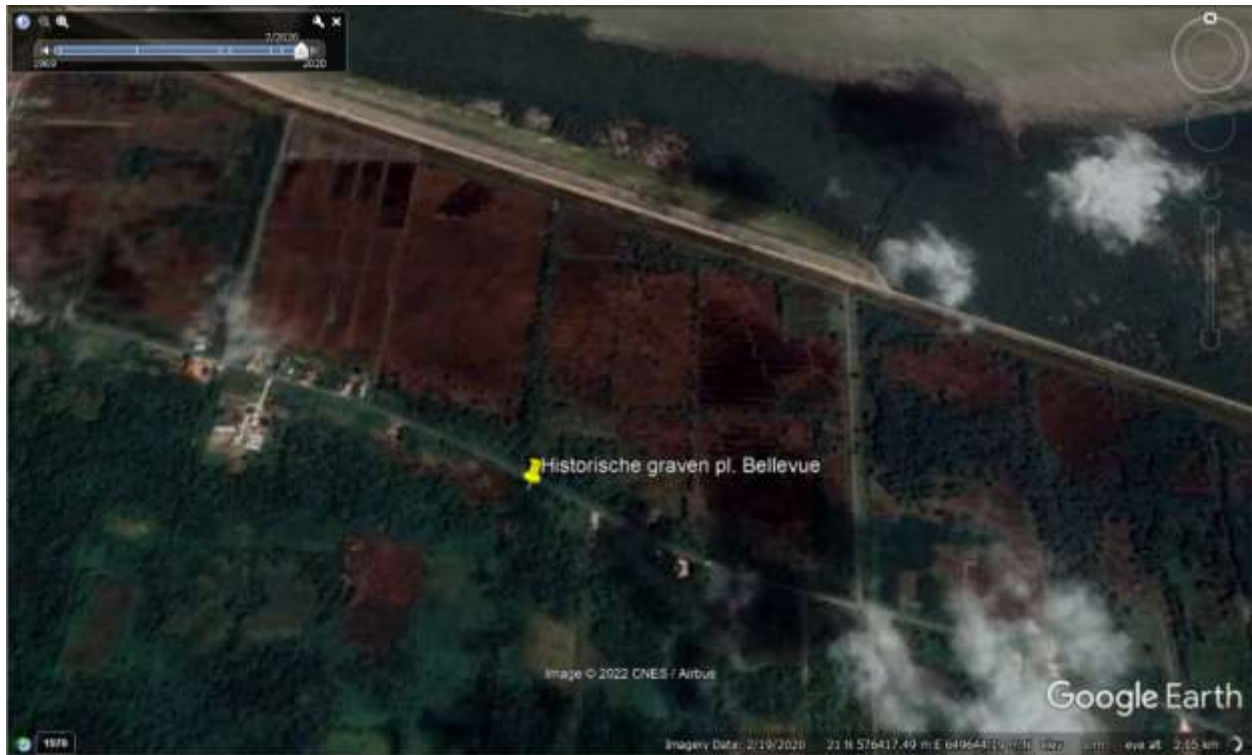
Voorwoord

Op donderdag 19 mei j.l. bracht een team van de Stichting Gebouwd Erfgoed Suriname (SGES), een werkbezoek aan het district Coronie om enkele historische graven op de plantage Bellevue te inspecteren en te documenteren. De aanleiding hiervoor is het bericht dat enkele oude graven op de plantage zouden zijn beschadigd ten gevolge van rehabilitatiewerkzaamheden aan de Oost-Westverbinding.

Het team van SGES bestond uit Rachel Deekman, Jennifer Scheuerman en Stephen Fokké. Het transport van Paramaribo naar Coronie vice versa werd mogelijk gemaakt door het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap & Cultuur/Directoraat Cultuur, die een bus met chauffeur (Alex Karijo) ter beschikking stelde.

Stephen Fokké
Directeur SGES

DOCUMENTATIE HISTORISCHE GRAVEN PLANTAGE BELLEVUE



Lokatie graven: Plantage Bellevue langs de Oost-West verbinding, district Coronie

UTM-coördinaten: 21N 0576208,
0649389

Aantal graven: twee bakstenen graven daterend uit de 19e eeuw (zonder grafsteen) en één losse natuurstenen grafsteen uit 1823.



Ligging van de graven langs de Oost-West verbinding, drone foto Stephen A. Fokké/SGES

De bakstenen graven, waarvan de grafzerken reeds lang zijn verdwenen, zijn volgens mevr. Vroom, graven van haar Schotse stamvader Alexander MacDonald senior (overl. 14 november 1870)¹ en Alexander MacDonald junior (overl. In 1872). Alexander sr. is eigenaar geweest van plantage Bellevue van 1854 t/m 1870 en junior van 1870 t/m 1872. Rondom de graven was er oorspronkelijk een hekwerk.² Gelet op de overlijdensdata is de grafsteen van Rompelman van oudere datum dan die van de MacDonalds. Zijn graftekst luidt als volgt:

HIER LIGT / HET STOFFELYK / OVERSCHOT / VAN / PIETER ROMPELMAN / GEBOREN / DEN 3 JULY / A^o 1786 / OVERLEDEN / DEN 27 JANUARY / A^o 1823 / ZYNE BEDROEFDE / MOEDER HEEFT / UIT MOEDERLYKE / LIEFDE HEM / DIT NEDRIG / GEDENKTEKEN / OPGERIGT / M,H,R
[M.H.R. staat voor M.H. Rompelman].



De grafsteen van Pieter Rompelman zoals hij op zijn kop werd aangetroffen in 2012, coll. Maureen Vroom

Volgens informatie van mevr. Maureen Vroom lag de grafsteen van Pieter Rompelman (overl. 1823) oorspronkelijk dwars tussen de twee bakstenen graven (zie bovenstaande foto). Dit is een

¹ Alexander MacDonald was plantage-eigenaar en had kinderen met de gemanumiteerde Sophia van Bunschoten, de stammoeder van de Surinaamse MacDonalds, persoonlijke communicatie mevr. Vroom d.d. 20 mei 2022. Zie ook [Suriname: Vrijgelaten slaven en hun eigenaren \(manumissies\) | Nationaal Archief](#). Sophia van Bunschoten overleed op 4 maart 1853.

² Persoonlijke communicatie DC Coronie, dhr. Mikel Winter d.d. 19 mei 2022.

indicatie dat de grafsteen vermoedelijk elders moet hebben gelegen en dat onbekenden het tussen de twee graven hebben neergelegd in omgekeerde stand. De grafsteen is reeds enige jaren geleden opnieuw verplaatst en is tijdelijk op een der bakstenen graven neergelegd.

Conditie graven

De conditie van de graven is slecht en er is in het bijzonder sprake van biologische schade (wortelschade). Door het ontbreken van de grafzerken zijn door de jaren heen bomen in de graftombes gaan groeien, waarbij de wortels schade hebben toegebracht aan het metselwerk. Met name het tweede graf waaruit een grote boom groeide, heeft veel schade ondervonden, doordat het graf als het ware uitelkaar werd gedrukt. Uit het eerste graf groeien noni-bomen (*Morinda citrifolia*). De beide graven vertonen enige verzakking. Er zijn echter ook verse sporen van beschadiging, die vermoedelijk zijn veroorzaakt door een graafmachine in het kader van rehabilitatiewerkzaamheden aan de Oost-Westverbinding.



Situatie van de graven in 2012. De bakstenen structuur van het eerste graf is nog redelijk in takt, coll. Maureen Vroom



Situatie van de graven anno 2 mei 2022. Verse sporen van beschadiging, coll. Maureen Vroom



Situatie van de graven anno 19 mei 2022, coll. SGES

Wat de grafsteen van Rompelman betreft, deze was reeds lang niet meer een geheel maar is in twee delen gebroken. De graftekst is Verdiept of gehakt in de steen en is in zeer goede conditie. De steen heeft vanwege de rehabilitatiewerkzaamheden enige schade opgelopen, waardoor de volledige achternaam niet meer leesbaar is. De laatste twee letters zijn namelijk afgebroken.



De grafsteen van Pieter Rompelman, foto Stichting Gebouwd Erfgoed Suriname (SGES), 19 mei 2022



Impressie van de toestand van de bakstenen graven, coll. SGEs 19 mei 2022



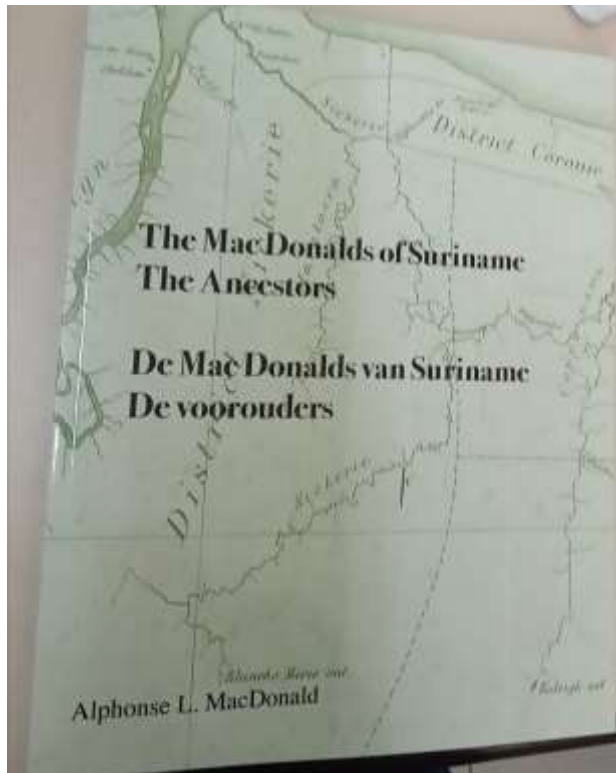
Het survey-team van Stichting Gebouwd Erfgoed Suriname (SGES) bezig met documenteren, coll. SGES 19 mei 2022



Luchtfoto's historische graven van de MacDonalds, drone image Stephen A. Fokké/SGES, coll. SGES 19 mei 2022

Op 19 mei 2022 verscheen een publicatie over de herkomst van de Surinaamse MacDonald familie getiteld *The MacDonalds of Suriname-The Ancestors (De MacDonalds van Suriname-De*

voorouders) van de hand van Alphonse L. MacDonald. De publicatie is te verkrijgen bij het Surinaams Museum voor de prijs van SRD 300 per exemplaar.³



Stichting Gebouwd Erfgoed Suriname (SGES), 23 mei 2022

info.sges1997@gmail.com

³ [De MacDonalds van Suriname – surinaasmuseum.](http://www.surinaasmuseum.com)